

*atech*etický **VĚSTNÍK**

Č. 7 Školní rok 2001/2002 – březen

Drazí,

pamatujete se na rozhovor Pána Ježíše s Lazarovými sestrami v Betánii? Pán Ježíš tam řekne Martě: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít a každý, kdo žije a věří ve mne, nezemře navěky. Věříš tomu?“ (*Jn 11,25-26*)

Ta slova jsou aktuální zvláště o Velikonocích. Kristovo zmrtvýchvstání je totiž středem a základem naší víry. Věříš tomu? My, kteří čteme tyto řádky, patříme samozřejmě k těm, kdo tomu věří. Ale jak živá je ta naše víra? Kristovo vzkříšení se událo tak dávno! Já věřím, ale není mi to přece jen tak nějak vzdálené? Aby zmizelo ono „ale“, je užitečné si uvědomit, že vzkříšený Ježíš není od nás vzdálen dvacet století, ale že jsem se s ním setkal zrovna dnes ráno při mši svaté. A dokonce i svého osobního vzkříšení jsem se dotkl také dnes ráno, když jsem toho vzkříšeného Pána přijal v eucharistii. Nejde tu přece o nějaké vzdálené „pravdy“, nýbrž o Pravdu, která se mě dotýká, která ve mně začala klíčit při mém křtu, která ve mně stále působí.

„Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ Vzkříšený Kristus není daleko, on zůstává ve mně, je mi blíže než já sám sobě. Vždyť „jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne“ (*Jn 6,55-57*). Já žiji už dnes ze Zmrtvýchvstalého. Setkávám se s ním v eucharistii. A až se naplní čas mého pozemského putování, uvidím ho tváří v tvář.

Podaří se mi o Velikonocích opět hlouběji prožít, že vzkříšení je nám nesmírně blízko, že se týká a dotýká každého z nás?

Za to se společně s vámi modlí

Váš + *Jaroslav Škarvada*

VZDĚLÁVÁME SE

Věřím: odpuštění hříchů

Vyznává-li církev svou víru ve společenství svatých, vyznává ji mimo jiné proto, že věří v odpuštění hříchů. Hřích je zřeknutí se Boha, odpuštění znamená obnovení svatosti.

Už za Ježíše lidé poznali z jeho chování, že hříchy může odpustit jen Bůh. I když od něho apoštolové dostali právo odpouštět hříchy, ze začátku se myslelo pouze na odpuštění hříchů při křtu (jak zní tato pravda v nicejsko-cařihradském vyznání?). To se křesťan stával skutečně „svatým“ – člověkem, který je navždy Boží a už nesmí mít se zlem nikdy nic společného. Nároky to byly velké

Obsah čísla 7/2001-02

Téma:

Věřím: odpuštění hříchůVzděláváme se:

Věřím ... (J. Kaňa)

- Inspirace pro katechezi:
 - Metody k hl. tématu
 - Metody k lit. roku:
- Test znalostí:
Věřím
v odpuštění hříchů
- Příběhy o cestě k Bohu
Ruth Pfau
- Pedagogické okénko:
Slavení liturgie

Přílohy:

- Kartičky pro chytré hlavičky:
SZ: Izaiáš, Jeremiáš
NZ: apoštol Filip, Barnabáš
- Luštěnky a prac. listy:
 - Odpuštění hříchů
 - Tři velké dny
 - Jan z Boha
- Pro mše s dětmi:
Zmrtvýchvstání Páně až 5. velikonoční (A)

a vysvětlují, proč se svátost smíření nevyužívala od samého začátku. V mentalitě bylo totiž silně zakořeněno přesvědčení, že není možné jiné odpuštění než to křestní, a jiné odpuštění po něm se zdálo být proti všem křestním slibům. Dokonce se mluvilo se o tom, že není možný žádný „druhý křest“. Mnozí měli strach, aby se z odpouštění hříchů po křtu nestal zvyk a formalita, příležitost k lehkovážnosti, pohoršení nevinných, zkompromitování církve navenek.

Přesto se i přes velkou přísnost požadavků muselo o možnosti nápravy pro hřešící křesťany uvažovat. Tertulián, který patřil k těm přísnějším, připomíná, že nejde o druhou příležitost k odpuštění po křtu, ale o „poslední“ příležitost. To, aby si někdo nemyslel, že po křtu existuje nějaké období, ve kterém lze hřešit. A tak se hříšníkům doporučovalo, aby nežádali „nový křest“, ale léčili své hříchy modlitbou, pokáním a dobrými skutky (podle Ježíšova horského kázání). Křesťané měli také před slavením eucharistie vyznávat své hříchy, ne pro zvědavost druhých (ti jsou přece také hříšní), ale pro své vlastní pokoření. A měli se za jejich odpuštění modlit jak pro sebe, tak pro ostatní. Na těchto radách je krásně vidět, jak mělo záležet křesťanům jednomu na druhém. Odpuštění hříchů u Boha si mohl nárokovat jen ten, kdo se snažil napravit svůj život vůči bližním, mít s nimi soucit, nezhoršovat jim jejich situaci pomluvami, odsuzováním. Proto vedle „smíření s Bohem“ existovalo i „smíření s církví“.

Od samého počátku si církev uvědomovala, že zde na zemi existují spolu spravedliví a hříšníci (obilí a koukol, síť a ryby, archa Noemova: zvířata čistá a nečistá). Přesto však bylo cítit určitou bezradnost vůči těm, kteří zhřešili těžce, to znamená, že dobrovolně upadli do vážného hříchu (vražda, odpad, cizoložství). Mnozí křesťané totiž odpadli při pronásledování ve snaze zachránit si život, a pak se chtěli jednoduše vrátit. V církvi došlo k ostré diskusi o tom, zda je to možné, nebo ne. Jejich přijetí hájil papež Štěpán, africký biskup Cyprián byl proti. Tento vážný spor rozhodl Bůh sám: oba zemřeli záhy jako mučedníci. Církev však si uvědomovala, že není elitou pro svaté, ale rodinou všech, a tak dokázala svou náruč i své srdce otevřít i kajícím hříšníkům. Dodnes jedná

stejně, takže není divu, že lidé mimo církev na ní celkem lehce najdou chyby, které chtějí.

Odpuštění hříchů po takovém pokání nastalo při znovupřijetí do eucharistického společenství, kterému předsedal biskup nebo kněz. Stejně jako bylo u katechumenů pro jejich křest rozhodující to, že se je biskup rozhodl přijmout do církve, tak pro odpuštění hříchů bylo nezbytné přijetí biskupem zpět do společenství. Nebylo tedy možné získat odpuštění jen prostým vyznáváním hříchů před druhými – jeden druhému (jak to dnes dělávají některé nekatolické církve). To sice existovalo, ale spíš jako způsob pokání. Teprve rozhodnutím biskupa o znovupřijetí do církve byly kajícím odpuštěny hříchy. Tak se vlastně krystalizovalo svátostné rozřešení.

Svátost smíření v dnešní podobě však ještě čekal dlouhý proces, který dostal důležitý impuls díky iroskotským mnichům (ti, jak víme, byli předchůdci cyrilometodějské mise mezi Slovy). Tito mniši byli misionáři a neměli vždy nablízku biskupa. Proto se rozhodli jednat s kajícíky tak, že je nechali biskupem znovu přijmout do církve, když se s ním zrovna dostali do kontaktu, a to s podmínkou, že pokání budou dělat po odpuštění. Tento zvyk se ujal a začal šířit po celé církvi.

Cesta se otevírala i možnosti přijmout odpuštění hříchů po křtu víckrát než jednou za život. Převážilo učení prosazované sv. Tomášem Akvinským, že odpuštění hříchů je nadpřirozený lék, a jako se bez léků na těžké nemoci umírá, tak hrozí riziko věčné smrti pro ty, kterým je odpuštění ve svátosti smíření odepřeno.

Tolik stručně o víře v odpuštění hříchů. A závěrem? Ve svátosti smíření má své místo nejen smíření s Bohem, ale i smíření s církví, s lidmi. Proto svátostné rozhřešení po vyznání, pokání a lítosti vyjadřuje nejen odpuštění hříchů, ale je i znamením obnoveného společenství s církví. Svátost smíření je dnes totiž velmi často považována za ryze soukromou záležitost s vyloučením veřejnosti. Nejde však o soukromou svátost! Všichni křesťané se mají za sebe modlit, navzájem soucítit, a ne sebou pohrdat a posuzovat se. Současně je třeba brát víc vážněji povinnost své hříchy po odpuštění napravovat pokáním a dobrými skutky vůči druhým lidem.

Připravuje P. Jiří Kaňa

INSPIRACE PRO KATECHEZI

K tématu: Věřím v odpuštění hříchů

Pomůcky: Železný řetěz, balicí papír, kříž, delší červená a modrá stužka, pro každé dítě asi 30 cm červené a modré vlny (příp. stužky), křestní rouška a svíce. (Děti si mohou přinést i své vlastní křestní roušky).

Uvedení do tématu: Na viditelné místo (např. doprostřed místnosti) položíme na čtverec z balicího papíru řetěz. Katecheta vyzve děti, aby přemýšlely o tom, co člověka spoutává. Návrhy zapisujeme na papír kolem řetězu. V menší skupině pak ještě můžeme diskutovat o tom, ze kterých těchto pout se člověk může sám osvobodit, a ze kterých ne.

Hlavní téma: Pak z napsaných slov vybereme to, které je nejzávažnější a shrnuje i řadu dalších „pout“: podtrhneme (nebo dopíšeme) slovo HŘÍCH. Připomeneme si s dětmi prvotní vinu, narušení vztahu mezi člověkem a Bohem. Uzavřeme konstatováním, že z tohoto stavu, z těchto pout hříchu se člověk nemohl sám vysvobodit.

Bůh se však rozhodl člověka zachránit. Děti mohou samy odpovědět, jakým způsobem se to stalo, a položit vedle řetězu kříž. Vezmeme červenou stužku a spojíme jí řetěz a kříž. Rozumí děti tomu, co tato stužka představuje? *Ježíšova krev na kříži zlomila pouta*

hříchu. Pak přiložíme ještě modrou stužku. Proč tato barva? *Vytryskla z Ježíšova probodeného srdce jen krev? Vytryskla i voda (symbol Ducha Svatého).*

Co nám však voda připomíná z našeho vlastního života? Je to náš křest, ve kterém jsme byli spojeni s Kristem a byli jsme zachráněni z otroctví hříchu. Položíme ke kříži křestní roušku a zapálíme svíci.

Dynamika: Rozdáme dětem volné listy papíru, na které budou kreslit samy sebe spoutané hříchem. Vytvořené kresby pak rozložíme kolem kříže. (Pokud děti mají své křestní roušky, položí je vedle své kresby.) Každé dítě pak dostane červený a modrý kousek vlny (stužky).

Závěr: Postupně pokládáme nejprve červené stužky tak, aby vedly z kříže na namalovaný obrázek. Děti přitom mohou vlastními slovy poděkovat za Ježíšovu oběť na kříži. Pak pokládáme modré stužky a děkujeme za svůj křest, za odpuštění hříchů. – Nakonec můžeme zazpívat píseň „Cruce tuam“ nebo „Všichni jako ovce“.

Připravila H. Baránková, Metylovice

Inspirace k liturgickému a ročnímu období

☑ **Tři velké dny – pracovní list.** Jak vidíte, tentokrát dostáváte do rukou místo obvyklé „luštěnky“ spíše pracovní list. Měl by nám pomoci připravit se s žáky na prožití Velikonočního tridua (tridua). (Pokud děti žijí životem víry ve svých rodinách, pomůže jim prohloubit chápání tridua a prožít je, pokud je jim „kostel“ zcela vzdálený, měly by se aspoň seznámit s tím, co si církev v uvedené dny připomíná a proč.) Obrázky na levé straně zobrazují to, co se událo v Ježíšově životě, obrázky vpravo zobrazují vždy tomu odpovídající událost, jak ji dnes prožíváme v liturgii.

Rozhovor můžeme vést těmito či podobnými otázkami k jednotlivým obrázkům:

1a. Zde nevidíme jen jednu, ale dvě události. Které to jsou? (Mytí nohou, poslední večeře.) Dovedete vyprávět, jak to bylo s mytím nohou? Jaký je význam tohoto Ježíšova gesta? Co tím chtěl apoštolům ukázat? Dovedete vyprávět, jak to bylo s poslední večeří? Co nejdůležitějšího se tam stalo?

1b. Je tu něco, co souvisí s levým obrázkem? Co si církev připomíná na Zelený čtvrtek? Jak se připravíme na slavení Zeleného čtvrtku? Jak můžeme konkrétně následovat Ježíše, který myl apoštolům nohy? Co to znamená pro nás?

2a. Který okamžik Ježíšova ukřižování vidíme na tomto obrázku? Dovedete o něm vyprávět svými slovy? Proč je Ježíšova smrt na kříži největším znamením jeho lásky k nám? Co můžeme udělat, abychom odpověděli na Ježíšovu lásku?

2b. Co je součástí velkopátečních obřadů? (Pokud to děti neznají, katecheta vypravuje.) Jaký je význam toho, že „uctíváme kříž“? Jaká slova můžeme přitom v duchu Ježíšovi říct?

3a. Které symboly na obrázku připomínají Ježíšovo zmrtvýchvstání? Vypravujte o tom, co už víte z Písma svatého o Ježíšově zmrtvýchvstání.

3b. Který okamžik velikonoční vigilie na obrázku vidíme? (Kněz nese svíci a zpívá: „Světlo Kristovo.“ Ostatní odpovídají: „Sláva Tobě, Pane.“) Proč je velikonoční svíce symbolem Kristova zmrtvýchvstání? Jak se jmenuje velikonoční svíce? Co všechno je na ní vyznačeno?

Varianta: List si můžeme zvětšit a rozstříhat na jednotlivé obrázky (6 dílů). Pak s nimi pracujeme. – Dětem nezapomeneme připomenout, kdy bude slavení Velikonočního tridua v naší farnosti. Menším pomůžeme s přípravou na svátost smíření.

☑ **Odpuštění hříchů.** Vidíme zde několik biblických událostí týkajících se odpuštění hříchů.

- Ježíš uzdravuje ochrnutého (Mk 2,1-12). „Pouze Bůh může odpouštět hříchy“ (Mk 5,7). Ježíš ukazuje, že je opravdu Boží Syn. Také nám, když se zpovídáme, říká Ježíš stejně jako ochrnutému: „Synu, odpouští se ti hříchy.“

- Ježíš hostem u Zachea (*Lk 19,1-10*). Ježíš vztahuje k Zacheovi ruce, jako by ho chtěl obejmout. Když se setkáváme s Ježíšem ve svátosti smíření, chová se k nám stejně. I my bychom měli být velkorysí jako Zacheus, který všechny své hříchy napravil.
- Ježíš odpouští Petrovi (*Lk 22,54-62*). Každý hřích je zradou na Ježíšovi. Ježíšův pohled plný lásky způsobil, že Petr svůj hřích poznal a litoval ho. A totéž se děje s námi.
- Ježíš odpouští lotrovi (*Lk 23,39-43*). „Kající“ lotr uznal své hříchy a prosil o odpuštění: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“ Ježíšova odpověď: „Dnes budeš se mnou v ráji.“ Svátost smíření otevírá i nám brány nebe.
- Uprostřed vidíme srdce, které je symbolem milosrdné Boží lásky. V něm je citace *Jan 20,23*, která připomíná okamžik, kdy Ježíš pověřil apoštoly a jejich nástupce k odpouštění hříchů. Obrázek připomene svátost smíření.
- Co dokreslit do prázdných polí? Na to musí každý přijít sám. Děti mohou nakreslit třeba jen symbolicky to, co jim Ježíš odpustil, nebo co by si přály, aby jim odpustil, příp. to, co by chtěly, aby bylo odpuštěno v jejich rodině, mezi kamarády apod. Protože je to důvěrné sdělení, nemusí obrázek nikomu ukazovat ani vysvětlovat, jen pokud chtějí. Katechezi ukončíme modlitbou díky za svátost smíření a za odpuštění, které zažíváme ze strany Boha i lidí, a nebo které sami dáváme, jak si to Ježíš přeje. Prosíme také o sílu odpouštět.

Podle italského originálu zpracovala MaŠ

PŘÍBĚHY O CESTĚ K BOHU

❖ Ruth Pfau

Ruth Pfau je původem Němka. Narodila se roku 1929 v Lipsku jako čtvrté dítě ze šesti sourozenců. Dětství prožila uprostřed milující rodiny v předválečném Německu. Jako třináctiletá utekla s pláčem ze schůzky Svazu německých děvčat, protože jejich vedoucí jim řekla, že největší statečností je nedotčeně přihlížet, když druhý trpí. S tím se Ruth nemohla a ani nehodlala smířit.

Potom přišla válka a nelehká poválečná léta. Málo jídla, zima a nedostatek topení. Tehdy umřel nejmladší bratříček. Protože také maminka byla těžce nemocná, vzala si Ruth ze školy volno, aby se mohla starat o domácnost. Učila se v noci v nevytopeném bytě. Přesto úspěšně odmaturovala.

Její cesta k víře nebyla vůbec jednoduchá. Rodiče byli sice přesvědčení křesťané, ale zároveň příslušníci Svobodné evangelické obce. Pro Ruth a pro její sourozence náboženství mnoho neznamenalo. Když Ruth vyšla ze školy, „odložila“ ho. Stále však hledala. Nejdříve jí připadal přitažlivý komunismus. Když se ale mezi komunistickou mládeží setkala se starými známými ze Svazu německých děvčat a viděla, jak pod novou vlajkou jde všechno dál, pochopila, že toto není její cesta.

V roce 1948 utekla do Západního Německa a v roce 1950 tam začala studovat medicínu. V té době se také setkala s jedním studentem evangelické fakulty a začala denně chodit na ranní rozjímání. V roce 1951 se nechala pokřtít v evangelickém studentském sboru. Její hledání však nekončí. V roce 1953 konvertovala ke katolictví. Už v té době si kladla otázku, zda není povolána k řeholnímu životu. Její zpovědník jí však radí, aby ještě počkala. Ruth se nikdy nevyhýbala společnosti chlapců a měla také několik známostí. Přesto ji žádný vztah nenaplňoval tolik, aby si nekladla otázku, zda nemůže být něco víc.

V roce 1956 ukončila studium medicíny státní zkouškou a krátce poté se rozhodla vstoupit do řádu. Vybrala si Dcery Srdce Mariina, společenství, které žilo podle ignaciánských zásad. První rok noviciátu prožila v Paříži, avšak již v dalším roce byla vyslána jako lékařka na odborný výcvik do Kolína a potom do nemocnice v Bonnu. V roce 1960 odjíždí do Karáčí v Indii. Absolvuje kurz pro

léčení lepry v Jižní Indii a znovu se vrací do Karáčí. Od té doby pracuje pro ty nejubožejší, kterých se i jejich nejbližší štítí – pro malomocné.

Mohli bychom uvést dlouhý seznam ocenění, kterými byla Dr. Ruth Pfau vyznamenána, ale to jsou jen suchá fakta, za kterými se skrývají léta neúnavné práce: zaškolování pomocníků, boj s úřady i s prostými lidmi proti předsudkům, dlouhé jízdy autem i pěší túry za nemocnými. Jen díky pevné víře a velké lásce k Bohu mohla tato drobná a nesporně založená žena toto všechno zvládnout. Vydává a tom svědectví ve své knize *Potkala jsem velkou lásku*.

Na pozvání společnosti Likvidace lepry přednášela o práci pro malomocné třikrát také v České republice. Svým kultivovaným a přitom bezprostředním projevem si okamžitě získala srdce všech posluchačů.

Podle knihy Potkala jsem velkou lásku (vyd. Triality 2000) zpracovala I. Fukalová.

Otázky pro katechezi:

Co si myslíte o povolání k zasvěcenému životu? Setkali jste se s někým takovým jako je Ruth Pfau? Můžeme i my pomáhat nemocným leprou? Jsou i u nás lidé, kteří trpí? Jak se k nim chováme?

TEST ZNALOSTÍ: VĚŘÍM V ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

- Komu řekl Ježíš: „Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou“?**
(Jan 20,23)
a) zákoníkům a farizeům
b) apoštolům
c) dětem
- Kdy svěřil Ježíš apoštolům moc odpouštět hříchy?**
a) hned po svém křtu v Jordánu
b) při poslední večeři
c) po svém zmrtvýchvstání
- O které trojici lidí víme z Písma, že jim Pán Ježíš odpustil hříchy?**
a) cizoložnice, Zacheus, Petr
b) Lazar, Jan, bohatý mládenec
c) Ondřej, Filip, chudá vdova
- Která svátost smiřuje člověka s Bohem a s církví?**
a) biřmování
b) kněžství
c) svátost smíření
- Kdo může udělovat svátost smíření?**
a) jáhni a kněží
b) biskupové a kněží
c) každý pokřtěný
- Odkud jsou slova „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“?**
a) z Vyznání víry
b) z modlitby Zdravas Maria
c) z modlitby Otče náš
- Když se Petr ptal Pána Ježíše, kolikrát má člověk odpustit druhému, dostal odpověď:**
a) pokud toho dotyčný nelituje, tak nikdy
b) sedmkrát
c) třeba i sedmdesátsedmkrát
- Člověk má dokonalou lítost,**
a) když hříchů lituje z lásky k Bohu
b) když hříchů lituje ze strachu před tresty
c) pouze když lituje hříchů tak, že pláče
- Kterou svátost na odpuštění hříchů přijímá člověk jako první ze svátostí?**
a) svátost smíření
b) eucharistii
c) křest
- Je nějaký hřích, který Bůh neodpustí, i když toho člověk upřímně lituje a chce se polepšit?**
a) toto prozatím v církvi přesně nevíme
b) ne, žádný takový hřích není
c) ano, všechny proti 6. přikázání

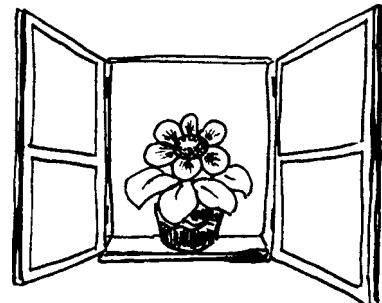
VYLUŠTILI JSTE SPRÁVNĚ?

☼ Správné řešení testu: 1b, 2c, 3a, 4c, 5b, 6c, 7c, 8a, 9c, 10b.

PEDAGOGICKÉ OKÉNKO

Slavení liturgie

Liturgická slavnost je akt, kdy si společně připomínáme nějakou událost spásy. Chceme-li si smysl slavení liturgie více přiblížit, stačí se zamyslet nad jednotlivými body této definice:

- **Akt** – je dynamický výraz, něco co se děje, uskutečňuje v určitém času a prostoru. Liturgie má svá konkrétní gesta a slova, předměty a postoje.
- **Společně** – liturgie je záležitostí celé církve a slavicí společenství je v tom okamžiku reprezentantem světové církve.
- **Připomínání** – vztahuje se k minulosti, k tomu, co se odehrálo. Ale co je to vlastně „vzpomínat, připomínat si“? Je to oživení, zpřítomnění si okamžiků, které se sice už odehrály, ale které stále mají co říct. Jednotlivé etapy spásy nezapadají do prachu minulých věků, ale jsou v liturgii stále aktualizovány, protože stále platí, a definitivně se naplní v budoucnosti při dovršení času.
- **Událost spásy** – pokaždé, když se v dějinách setkává Bůh s člověkem, stává se toto setkání okamžikem spásy. „Spása člověka“ nebo, chcete-li, „dokonalá blaženost“ zcela závisí na životě v Boží přítomnosti. V dějinách Izraele se setkání s Bohem stalo odrazovým můstkem pro dokonalejší život. Události kolem Ježíše Krista (život, smrt a zmrtvýchvstání) mají rozhodující význam a jejich dopad v dějinách církve stále trvá. Právě v církvi je centrem slavení zmrtvýchvstalý Kristus, který je přítomen v tajemství eucharistie.

Při slavení eucharistie má všechno svůj specifický význam: prostor, předměty, slova, ticho, pohyb. Tyto elementy společně vytvářejí jednotný svět významné zkušenosti. Je dobré občas připomenout symboliku jednotlivých liturgických prvků, ale na druhou stranu neustálé vysvětlování by mohlo potlačit sílu symboliky v liturgii přítomnou; liturgie by se rozředila, racionalizovala.

Symbolické a svátostné působení

Význam symbolů v našem životě velmi dobře známe. Představme si takovou situaci: Jaroslav a Pavla slaví výročí uzavření manželství. Jaroslav přinese Pavle jeden květ kopretiny. Tuto květinu vybral podle toho, že před patnácti roky, když se seznámili, daroval jí kvítek kopretiny se slovy: „Miluji tě.“ A toto gesto je bez pochyby po patnácti letech stále velmi výmluvné.

Samotná darovaná kopretina má v jejich vztahu velmi specifický význam. Tento dar se stává určitou slavností. Jaroslav nepředává „obyčejnou“ kopretinu a Pavla nepřijímá jen tak „obyčejný“ dárek, jak by se nezúčastněnému pozorovateli zdálo. Kromě pohledů, políbení a snad i slzičky stačí slovo: „Pamatuješ? Miluji tě!“ Tím se znovu upevňuje manželský svazek obou.

*Katecheze musí nejen
napomáhat k poznání
významu liturgie a svátostí,
ale také vychovávat
učedníky Ježíše Krista
k modlitbě, k děkování,
k pokání, k důvěrné prosbě,
ke smyslu pro komunitu
a k řeči symbolů,
protože toto vše je nezbytné
pro opravdový liturgický život.*

*Všeobecné direktorium
pro katechizaci, 1997, čl. 85*

Podobně musíme chápat smysl symboliky svátostí. Nejsou to ani magické obřady, ani pouhé formální ozdoby. Svátosti jsou úkony doprovázené slovem a často i předměty, které naplňují to, čeho jsou symbolem (chléb, voda, olej). Přece však je zde výjimka. Symbolický úkon totiž může

Katecheta nezapomíná,
že osobní přilnutí
člověka k Bohu
je plodem milosti a svobody,
a proto usiluje o to,
aby jeho působení
bylo neustále podporováno
vírou v Ducha Svatého
a modlitbou.

Všeobecné direktorium
pro katechizaci, 1997, čl. 156

být zneužit, může být oddělen od svého významu. Např. políbení je výraz lásky a přátelství. V případě Jidáše se však stalo znamením zrady. V případě svátostí Bůh působí bez ohledu na lidský postoj, ať už je úmysl člověka jakýkoliv. Svátosti jsou totiž dílem Božím a nehodnost udělovatele či příjemce neoslabuje podstatu svátosti, pouze omezuje jejich účinnost.

Z toho důvodu jsou svátosti stálým výrazem Boží blízkosti a vytvářejí „svatou“ církev, ačkoli její „údy jsou hříšné“. Svátosti jsou platné, i když nedáváme pozor, dokonce i v případě, že je člověk odmítá. Neustále nám připomínají Boží trpělivost s člověkem. Matky také milují své dítě, i když dítě momentálně jejich péči odmítá.

Na závěr je třeba poznamenat, že tímto pojetím svátostí se nestává víra zbytečnou. Svátosti víru a její důležitost neumenšují, spíše povzbuzují. Víra je totiž jiný způsob, který svědčí o pozorné lásce Boha vůči člověku, o něžné lásce, která vidí potřebu a dobro milovaného.

Vraťme se k našemu příkladu: Kdyby Pavla nebyla schopná uvidět „neviditelné“ za květem kopretiny, ke slavnosti by nedošlo. Alespoň ne toho dne. Ale, kdo ví, snad zítra? Nebo za měsíc? Samozřejmě za podmínky, že se Jaroslav, ačkoli musí tiše trpět nepochopení a nepřijetí, neuzavře do sebe a Pavlu neodmítne. A Bůh je právě takový...

Připravuje P. Mgr. Petr Šíkula

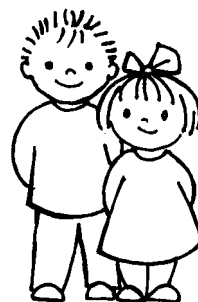
POSLEDNÍ SLOVO MAJÍ DĚTI

☺ „Co uviděly ženy, které přišly o velikonočním ránu k Ježíšovu hrobu?“
„Pán Ježíš tam nebyl, a místo něho tam seděl Duch Svatý.“

Ostrovačice

☺ Děti mají za úkol napsat odpověď na otázku: „Co je potřeba ke spáse?“
Jedna z odpovědí: „Modlit se, pracovat a číst Katolický týdeník.“

☺ „Podobenství o rozséváči nám říká, že člověk musí hodně sklidit, aby přežil.“

(Brno-dóm)

© Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno,
tel. 05-4323 5030, kl. 227 nebo 257, e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz,
www.biskupstvi.cz/kc

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 12332.

Redakce: Mgr. Marie Špačková. Ilustrace: Iva Fukalová.

Jazyková korektura: RNDr. Josef Gerbrich.

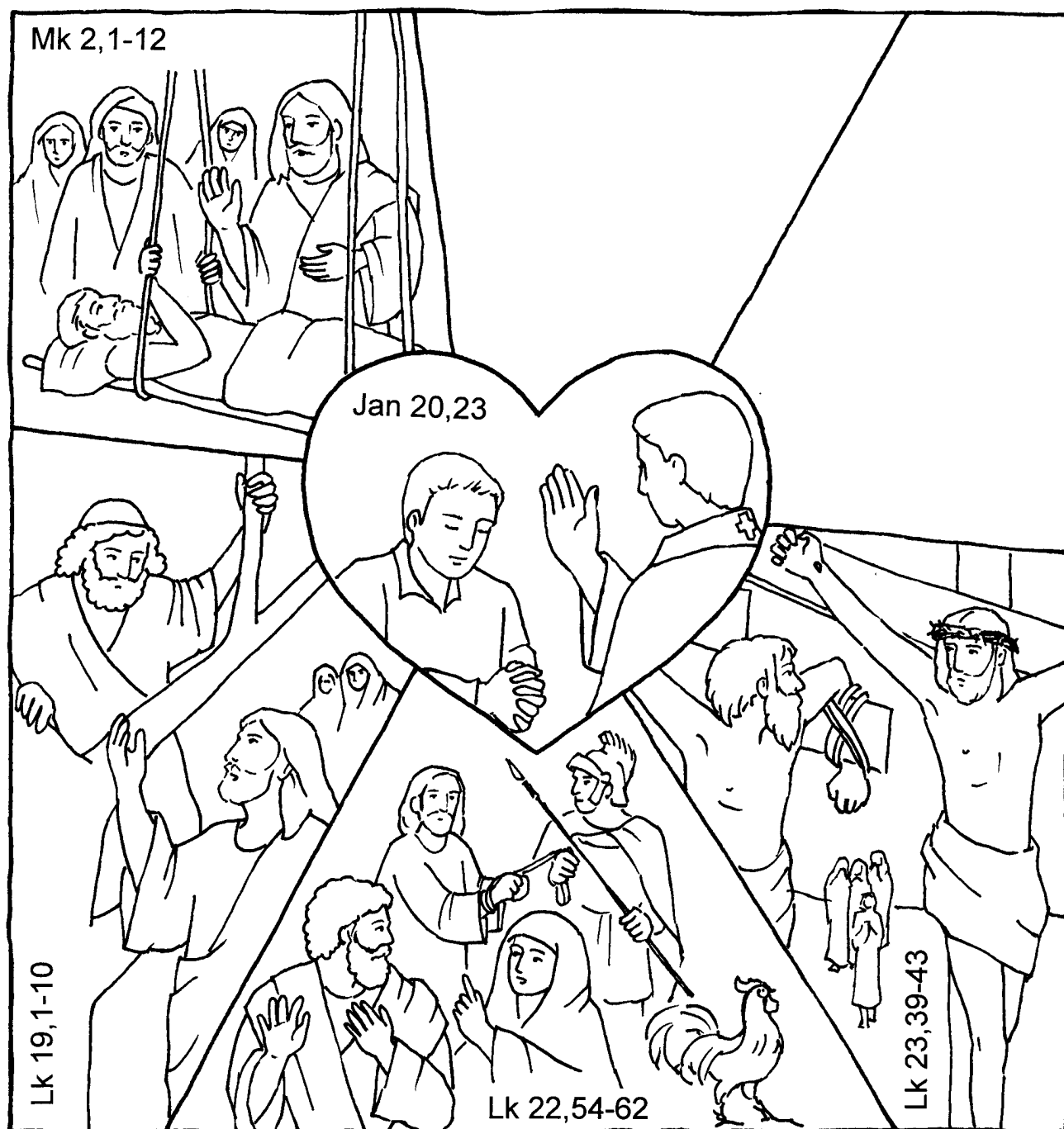
Objednávky a změny adres hlaste svému Diecéznímu katechetickému centru
(podle příslušnosti k diecézi).

Vychází 9 × do roka (během školního roku). Toto číslo bylo dáno do tisku 11. 2. 2002.

ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

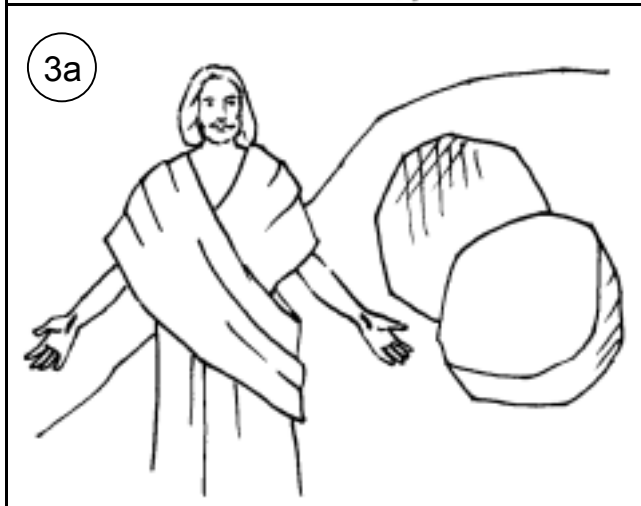
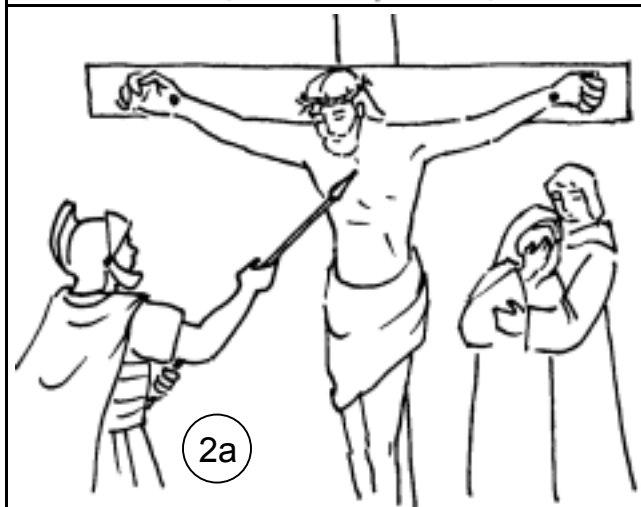
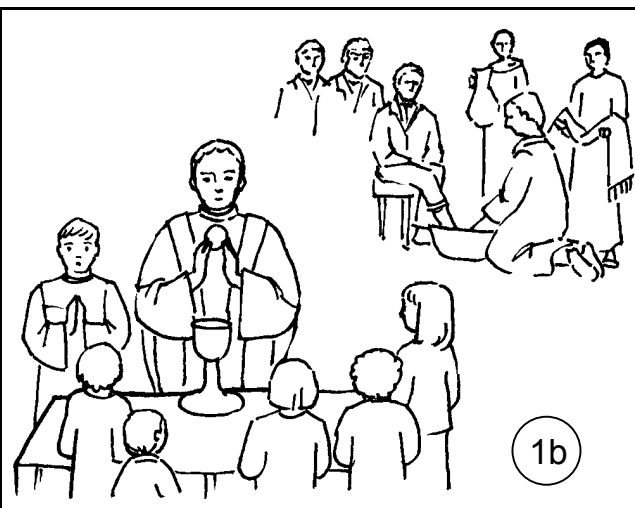
Pán Ježíš se setkával s hříšníky a odpouštěl jim hříchy. Říkal: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“ – I my jsme slabí a stále potřebujeme odpuštění. Proto máme svátost smíření, ve které nás Bůh prostřednictvím církve smiřuje se sebou i s lidmi. Velký dar zprostředkovávat Boží odpuštění svěřil Ježíš apoštolům, a od nich přešla tato moc na biskupy a kněze.

Vyhledej si příslušné úryvky Písma svatého a popiš, co je na obrázcích. Do volných políček nakresli odpuštění, se kterým máš vlastní zkušenost.

TŘI VELKÉ DNY

Ježíšovu velkou lásku k nám poznáváme nejvíc v událostech, které si připomínáme ve Svatém týdnu. V závěru tohoto týdne máme tři velké dny plné velkých událostí. A právě ty jsou zde nakresleny. Popište jednotlivé obrázky a to, jak spolu souvisí vždy dva sousední.

JAN Z BOHA

 <p>UVIDÍŠ, JAK NADHERNÝ JE DALEKÝ SVĚT !</p>	 <p>DOBŘE PRACUJEŠ. MOHL BYS BÝT MÝM ZETĚM.</p>	 <p>Z TEBE NIKDY POŘÁDNÝ VOJÁK NEBUDE !</p>	
<p>Jan se narodil r. 1495 v Portugalsku. V 8 letech odešel s jedním poutníkem tajně z domova. Matka zármutkem zemřela. Otec vstoupil do kláštera.</p>	<p>Našel si službu jako pastýř ovcí. Nabídku na ženění odmítl, táhlo ho to jinam. Ještě přesně nevěděl kam, a tak se dal na vojnu.</p>	<p>Na vojně nebyl příliš šikovný. Kamarádi se mu smáli. Když jednou neuhlídal kořist, z vojny ho propustili.</p>	
 <p>KUPTÉ SI OBRÁZEK !</p>	 <p>NEJHORŠÍ ZLO JE HŘÍCH ! BOŽE, SMILUJ SE NADE MNOU !</p>	 <p>DOČISTA SE ZBLÁZNIL ! DO BLÁZINCE S NÍM !</p>	 <p>OBCHOD S DŘÍVÍM</p>
<p>Prodejem knih a svatých obrázků chtěl pomáhat křesťanským zajatcům z války s Turky.</p>	<p>Jednou uslyšel kázat Jana z Avily. Jeho slova se ho tak dotkla, že stále volal: „Smilování! Milosrdenství!“</p>	<p>Dali ho do bláznince. Tam viděl, jak se špatně zachází s nemocnými. Chtěl, aby to bylo jinak.</p>	<p>Po návratu se živil prodejem dříví. Obchod mu vzkvétal. Z výtěžku podporoval nemocné.</p>
 <p>TENTO DŮM SE PRONAJME TO MUSÍM ZKUSIT !</p>		 <p>ČIŇTE DOBRO, BRATŘI !</p>	
<p>Pronajal si dům a začal v něm shromažďovat nemocné. To byl začátek jeho špitálu – nemocnice.</p>	<p>Nemocné ošetřoval s velkou láskou. Staral se nejen o jejich tělo, ale i o duši: vyzýval je k pokání a obrácení.</p>	<p>Pro svoji nemocnici sháněl peníze. Často se setkal s výsměchem, někdy ho i zbili. Nic ho však neodradilo.</p>	
 <p>A MAŠ VŮBEC NĚJAKÉHO RUČITELE ? TOTO JE MŮJ RUČITEL !</p>	 <p>POMŮC !</p>	 <p>TVÉ DLUHY, RÁD ZAPLATIM !</p>	 <p>MILOSRDNÍ BRATŘI</p>
<p>Jednou prosil o peníze lakomého kupce. Ten mu nakonec dal veškerý majetek a sám se stal ošetřovatelem.</p>	<p>Při povodni zachránil tonoucí dítě. Sám se však nachladil, onemocněl a uleh.</p>	<p>Na smrtelné posteli navštívil Jana arcibiskup z Granady. Vyřešil jeho starost o dluhy.</p>	<p>Po Janově smrti vzniklo řeholní společenství, které se dodnes zabývá péčí o nemocné.</p>

IZAIÁŠ

33.

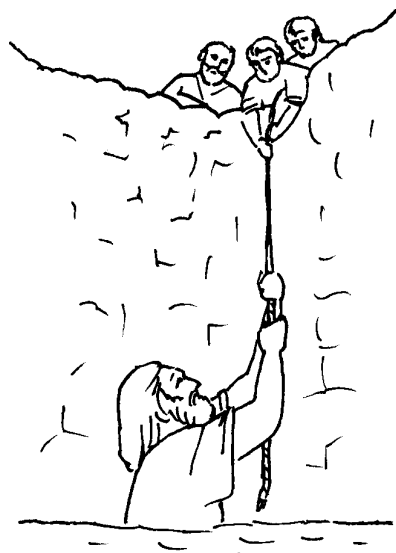
Jeho jméno znamená
„Bůh je spása“.
Patří mezi velké proroky.
Žil asi 700 let před
narobením Ježíše Krista.
Předpověděl
narobení Vykupitele:
„Hle, Panna počne a porodí
syna a dá mu jméno Emanuel,
to je Bůh s námi.“
Také řekl, že Mesiáš bude
„mužem bolesti“.
Jmenuje se po něm
jedna biblická kniha,
je však dílem více autorů.

APOŠTOL FILIP

33.

Je to jeden z apoštolů.
Pocházel z Betsaidy.
Přivedl k Ježíšovi Natanaela.
Před rozmnožením chlebu
řekl Ježíšovi,
že by nestačilo
ani 200 denárů,
aby se všichni nasýtli.
Jednou Ježíše požádal:
„Pane, ukaž nám Otce,
a víc nepotřebujeme!“
Ježíš mu na to řekl:
„Tak dlouho jsem s vámi,
a neznáš mě?“
Kdo vidí mne, vidí Otce.“

JEREMIÁŠ

34.

Bůh ho povolal za proroka
„dříve, než se narodil“.
Svá slova diktoval
svému písaři Báruchovi.
Vyzýval národ k obrácení.
To se mnohým nelíbilo.
Často byl v nebezpečí života,
např. ho vhodili do cisterny.
Podle jeho proroctví
dobył babylonský král
Nabuchodonozor
město Jeruzalém,
přední muže odvedl do zajetí
a později město i chrám zničil.
Bylo to roku 586 před Kristem.

BARNABÁŠ

34.

Původně se jmenoval Josef.
Prodal svůj majetek
a peníze dal apoštolům.
Jeho bratrancem
byl Jan zvaný Marek,
pozdější evangelista.
V Jeruzalémě se ujal
obráceného Šavla (Pavla)
a představil ho apoštolům.
S Pavlem podnikl
i první apoštolskou cestu.
Zastával se pohanů,
aby byli přijati do církve.
Na druhou cestu už nejel
s Pavlem, ale s Markem.

POZNÁŠ POSTAVY
NOVÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
NOVÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
STARÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
STARÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
NOVÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
NOVÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

POZNÁŠ POSTAVY
STARÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

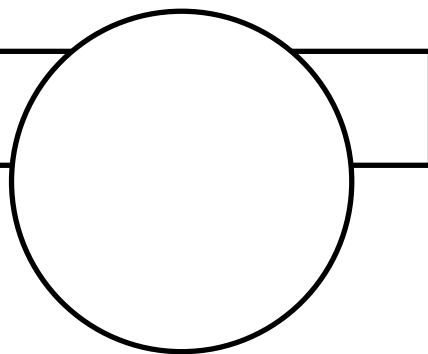
POZNÁŠ POSTAVY
STARÉHO ZÁKONA

KARTIČKY
PRO BYSTRÉ HLAVIČKY

Náměty k promluvám s využitím předmětů všedního dne

podle W. Hoffsümmerra

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ: Jan 20,1-9 (A)

Téma: Ježíš vstal z mrtvých

Předmět: Motýl

Krátká úvaha předem: O okamžiku Ježíšova zmrtnýchvstání nemáme žádnou konkrétní zprávu. Evangelisté popisují jen to, co bylo pak. Prázdný hrob a setkání se zmrtnýchvstalým Pánem se stávají znamením, kterému člověk uvěří, pokud chce.

Námět k promluvě: Tentokrát budeme mít předmět jen nakreslený na papíře nebo vystřižený z obrázkového časopisu: je to motýl. (V papírnictví se někdy dostanou malé motýlí samolepky.

Ježíš vstal z mrtvých.
I náš život
se jednou promění.

Každé dítě může jednu dostat.) Kněz se ptá dětí, zda vědí, jak se rodí motýl. Představte si, že z housenky! Líbí se dětem třeba taková tlustá a chlupatá housenka? Asi ne. Kdo by si pomyslel, že z housenky může být něco tak nádherného a křehkého jako motýl! Ani housenka asi netuší, jaká budoucnost ji čeká. Jejím jediným zájmem je, aby sežrala co nejvíc zeleně. Když je pěkně tlustá, zakuklí se. Kukla vypadá jako uschlý smotaný list stromu. Nevypadá, že by z ní mohlo být ještě něco živého. A přece! Po určité době z ní vylétne nádherný motýl. Vůbec se už nepodobá housence, ze které vznikl. Neleze, ale létá. Neživí se listy, ale medem z květů. Není ošklivý a chlupatý, ale je nádherně zbarvený, takže žaseme nad jeho krásou.

Kdybychom to z přírody neznali a někdo nám o tom jen vyprávěl, asi bychom si řekli: „To je neuvěřitelné! To není pravda!“

A právě proto, že tuto podivuhodnou proměnu už známe, stal se motýl symbolem zmrtnýchvstání. Z jakoby mrtvé kukly povstává nový život, zcela nepodobný tomu prvnímu. Motýl je pro nás proto znamením naděje. I my se někdy „plazíme v prachu života“ jako housenka. Jednou však bude naše smrtelné tělo proměněno v nesmrtelné, které už nebude podléhat zákonům hmoty. Pán Ježíš nás o tom svým zmrtnýchvstáním ujistil.

A proto, až půjdeme do přírody a uvidíme motýla (už je jich málo!), ať nám připomene, že se máme na co těšit. Bůh nám připravil krásnou budoucnost.

Úkol: Namalovat doma motýla a vzpomenout si na krásnou proměnu, která nás jednou čeká.

2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ: Jan 20,19-31(A)

Téma: Nevěřící Tomáš**Předmět: Zápalky**

Krátká úvaha předem: Tomáš nepřijímá svědectví ostatních apoštolů a klade si podmínky pro „uvěření“. Ježíš však zná myšlenky i srdce člověka a vychází mu vstříc právě tam, kde se nachází. Setkáním s Ježíšem se Tomáš znovu „zapálil“.

Námět k promluvě: Kněz přinese zápalky. Ptá se dětí, k čemu slouží. Vyzve přítomné, aby se nebáli požáru, protože si něco jen ukážeme. (Ostatně může zkontrolovat, zde je v blízkosti hasicí přístroj!)

Když zápalkou škrtneme, začne hořet. Přiblížíme-li k ní druhou, vzplane také. Vidíme, že oheň se dá „předávat“. Kdybychom naskládali zápalky jednu vedle druhé (hlavičkami těsně vedle sebe) na nehořlavou podložku a zapálili první z nich, oheň

by přeskakoval z jedné na druhou jako hořící pochodeň.

Co všechno se dá ještě předávat? Radost, smutek, zkušenosti, zprávy, informace... A také víra! Právě o víře jsme slyšeli v dnešním evangeliu. Zmrtvýchvstálý Ježíš se ukázal apoštolům. Všichni se rozhořeli radostí. Tomáš tam však nebyl. Když mu ostatní apoštolové vyprávěli, že viděli Pána, Tomáš řekl: „Dokud nevidím, neuvěřím.“ Když se Pán Ježíš za týden ukázal apoštolům znovu, vyzval Tomáše, aby si sáhl do jeho ran a nebyl už nevěřící, ale věřící. Tomášova víra se znovu rozhořela.

Apoštolové byli tak zapálení tím, co s Ježíšem zažili, že si radostnou zprávu o jeho zmrtvýchvstání nenechali pro sebe, ale šířili ji dál. Nejdříve v Judsku, Galileji, Samařsku, pak v dalších zemích. Například o sv. Tomáši se říká, že přinesl víru až do Indie. Apoštolové měli své žáky, ti měli zase další žáky, a tak se víra dostala až k nám. Každý z nás je „poslední zápalkou“ v řetězu víry. Na nás je teď řada, abychom si víru nenechali jen pro sebe, nebo ji dokonce neudusili, ale předali dál. Jinak by se ostatní lidé nedozvěděli, že Bůh má všechny rád a chce nám dát věčný život!

Když však máme někoho *zapálit*, musíme sami *hořet*. Pán Ježíš nám v tom kdykoliv pomůže – jako Tomášovi.

Úkol: Modlitba Věřím v Boha.

3. NEDĚLE VELIKONOČNÍ: Lk 24,13-35 (A)

Téma: Emauzští učedníci**Předmět: Chléb**

Krátká úvaha předem: Ježíšovou smrtí ztratili učedníci veškerou naději. Na cestě do Emauz jejich srdce „hořelo“, když jim Ježíš odhaloval smysl Písma, ale teprve při lámání chleba „se jim otevřely oči“ tak, že ho poznali.

Námět k promluvě: Dnes zde máme jeden předmět, který vidíme snad každý den: chléb. Mít chléb však není samozřejmost. Na světě jsou miliony lidí, kteří nemají co jíst – nemají „ani“ chleba. A my někdy říkáme: „To máme „jen“ chleba?“ Naši předkové věděli, jak je chléb důležitý a kolik práce to dá, než získají bochník. (Je třeba zaset obilí, pak, až vyrostne, ho

pokosit, vymlátit zrní, pomlet na mouku, zadělat, nechat vykynout, upéct.) Před prvním nakrojením bochníku žehnali chléb křížem, a když náhodou spadl na zem, políbili ho. Kdepak by někdo vyhodil starý chléb a nebo ho nechal zplesnivět! Chléb byl a je „Boží dar“.

V Izraeli si lidé velice vážili chleba. V modlitbě, kterou Ježíš naučil své učedníky, zastupuje chléb všechny dary potřebné ke každodennímu životu. Ježíš o sobě řekl: „Já jsem chléb života.“ A nakonec chléb zvolil jako jeden ze způsobů, aby s námi mohl být stále. Víte, kdy to bylo? Při poslední večeři. Vzal chléb, požehnal ho, lámal a řekl: „Toto je moje tělo!“

O čem jsme slyšeli v dnešním evangeliu? Dva učedníci šli z Jeruzaléma do Emauz a byli smutní. Nevěděli, že Ježíš vstal z mrtvých. Zdálo se jim, že život už nemá žádný smysl. Na cestě se k nim přidal poutník, který jim vysvětloval, proč se to muselo stát, že to všechno je přece předpovězeno v Písmu. Učedníkům při těch slovech „hořelo“ srdce“, ale Ježíše nepoznali. Poznali ho teprve při lámání chleba. Hned se plní radosti vydali zpět do Jeruzaléma, přestože byl skoro večer. Ostatním apoštolům pak vypravovali, jak Ježíše poznali.

Možná trochu závidíme těm dvěma učedníkům, že měli to štěstí a setkali se se zmrtvýchvstalým Ježíšem, který jim nejdříve vysvětloval smysl Písma a pak při společné večeři lámal chléb a podával jim ho. Chtěli by to děti zažít také? Třeba si někdo z dětí dokonce pomyslel: „To já bych Pána Ježíše určitě poznal!“ A představte si, že my to opravdu máme možnost zažít jako ti emauzští učedníci! Kdy? Při mši svaté. Nejdříve je bohoslužba slova – to nám kněz vysvětluje smysl Písma svatého. Pak je bohoslužba oběti, to kněz „láme chléb“ jako Pán Ježíš, říká jeho slova a rozdává ho při svatém přijímání.

Když budeme Ježíše přijímat pozorně a s láskou – v jeho slově i v eucharistii – budeme ho víc a víc poznávat. On sám nám otevře oči jako apoštolům. A dostaneme i sílu, abychom mohli „běžet“ k ostatním a svým životem svědčit o tom, že jsme se s Ježíšem setkali, že ho známe.

Úkol: Chovat se ke chlebu jako k Božímu daru.

4. NEDĚLE VELIKONOČNÍ: Jan 10,1-10 (A)

Téma: Dobrý pastýř

Předmět: Klika od dveří

Krátká úvaha předem: Zatímco ve Starém zákoně byl pastýřem svého lidu Hospodin, nyní vystupuje Ježíš jako ten, kdo je jediným prostředníkem života.

Námět k promluvě: Děti hádají, jaký předmět nás dnes čeká. Je to klika od dveří. Jak se používá? Když kliku stiskneme dolů, dveře se otevrou a člověk může vejít dál. Pokud by klika chyběla a nebo na ni člověk ještě nedosáhl (dítě), dveře zůstanou zavřeny. Klika je zkrátka velice důležitá pro otevření místnosti.

Co jsme dnes slyšeli v evangeliu? Ježíš se přirovnává k pastýři. Pastýř vchází do svého ovčince dveřmi, otevírá a zavírá dveře, volá své ovečky jménem a vyvádí je na pastvu. Jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím nepůjdou, protože jeho hlas neznají.

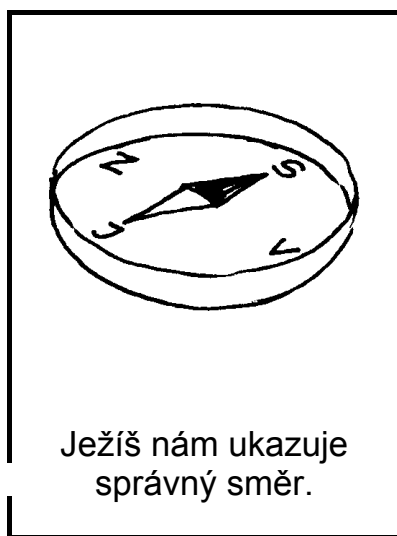
Tak je tomu skutečně mezi pastýři dodnes. Jeden turista pozoroval v Izraeli tři pastýře, jak pasou společně svá stáda. Ovce byly pomíchány. Pastýři se rozhodli zavést ovce ke studni. První vzal do ruky hůl a zavolal: „Men-ah!“ A ovce, které mu patřily, šly za ním. Totéž udělal druhý

a třetí pastýř. Turista se udiveně zeptal posledního z pastýřů, zda by ovce šly i za ním. On zakroutil hlavou, ale dodal: „Jen to zkuste!“ Turista si oblékl jeho plášť, na hlavu si dal jeho turban a do ruky si vzal jeho hůl. Pak zavolal stejné slůvko jako pastýř. Ovce na něj hleděly s údivem, ale žádná se nepohnula. „Copak nikdy nepůjdou za cizím?“ zeptal se turista. „Za cizím hlasem jde jen ta ovce, která je nemocná,“ zněla odpověď.

Ježíš řekl: „Já jsem dveře k ovčím. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn... Přišel jsem, aby ovce měly život a měly ho v hojnosti.“ Co to znamená? Ježíš je náš dobrý pastýř a my jsme ovce, které pase. Samozřejmě je to přirovnání.

Jako nám klika může jednoduše otevřít dveře, tak nám Ježíš otevírá přístup k „životu v hojnosti“. To není jen život na věčnosti, který teprve očekáváme, ale je to i náš každodenní život s čistým srdcem v Boží blízkosti. Vždyť „kdo má Boha, tomu nic nechybí“. Jen se musíme naučit „poznávat Ježíšův hlas“. Věděly by děti jak?

Úkol: Ježíšův hlas se učíme poznávat i v hlase rodičů. Ochotně poslechneme, o co nás žádají.

Ježíš nám ukazuje
správný směr.

5. NEDĚLE VELIKONOČNÍ: Jan 14,1-12 (A)

Téma: *Ježíš je cesta, pravda a život*

Předmět: *Kompas*

Krátká úvaha předem: Učedníci mají strach, že je Ježíš opustí. Ježíš je povzbuzuje. On je současně cesta i cíl.

Námět k promluvě: Kněz přinese kompas. Prohlédneme si ho a vysvětlíme, k čemu slouží a jak se používá. Ručička kompasu vždycky ukazuje na sever, ať jsme v lese, na moři, v mlze, ve vánici nebo v poušti. Pomocí kompasu (a mapy) může poutník vždycky znovu najít správnou cestu.

Dnes jsme slyšeli v evangeliu o tom, že Pán Ježíš pomalu připravoval učedníky na svůj odchod. Odejde k nebeskému Otci a učedníky ponechá zde na tomto světě. Říká jim proto, aby se nebáli. Vždyť cestu, kam jde, už znají. Učedníci to moc nechápou, proto Ježíš nakonec říká: „Já jsem cesta, pravda a život.“

Co nám tedy připomíná tento kompas? To, že Ježíš je ten, kdo nám ukazuje správný směr života. Tento směr je popsán v evangeliu. Život podle evangelia bezpečně vede k cíli. Ježíš nás nenechává putovat samotné, jde s námi, posiluje nás svátostmi a někdy nás na cestě dokonce i nese – jako to dělá dobrý pastýř s ovečkami.

Úkol: Pomodlím se za lidi, kteří právě neví kudy kam.

Připravuje MaŠ

PŘÍLOHA

pro brněnskou diecézi

Č. 7 Školní rok 2001/2002 – březen

Medvěd se procházel vždy šest metrů tam a šest metrů zpátky, to byl prostor, který mu vymezovala jeho klec. Když po pěti letech klec odstranili, medvěd dál chodil těch šest metrů tam a zase zpátky, jako by tam ta klec ještě byla. Pro něj tam existovala dál!

...stěny, které je vězní, nejsou skutečné stěny, ale stěny, jež postavila jejich mysl...

Znám lidi, kteří tak trochu čekají na postní dobu jako na smilování, ale i ty, kteří, když slyší slovo půst, „dostávají kopřivku“. Nač to stále zdůrazňované odříkání si? Člověk přece touží po svobodě. Co s tím?

Postní doba je dějem mnohem bohatším, než napovídá její označení. Jde o půst, ale ne jen o něj, a především nejde o půst jako cíl, ale prostředek, a to prostředek skvělý a osvědčený. Postní doba především směřuje k velikonočním, kde si znovu přivlastňují a zažívám svobodu, do které nás uvedl Kristus ukřižovaný a vzkříšený, svobodu, která je skutečně součástí mé pravé přirozenosti. Pak hříchy, závislosti, to jsou mříže a jen on, Ježíš, je ruší. Tato amnestie se děje o Velikonocích křtem nebo obnovou křestního slibu. Jenže chodit ve svobodě, to je tak těžká věc pro člověka, který je hříšná křehká nádoba, kterému se otrocké smýšlení dostalo tak pod kůži. Není snadné ustát tu skutečnost Ježíšem darované svobody. Je třeba nasadit účinný „resocializační“ program přípravy na svobodu.

Dobrovolně se v postní době omezovat v jinak docela příjemných věcech kolem nás je příležitostí učit se být vnitřně nezávislým na věcech, „nezakopat“ se v nich, a tak v sobě, nenosit ten „katr“ ve své hlavě, vždyť život kolem nás je vždycky mnohem bohatší a prostornější, než jsme dosud předpokládali.

Naši svobodu nám vydobyl Kristus, nedejme si ji nikým vzít! (Gal 5,1)

P. Petr Nešpor

INFORMACE KATECHETICKÉHO CENTRA

➤ **Postní duchovní obnova pro katechety** se bude konat v **Brně u svatého Augustina** v sobotu **9. března 2002**. Obnovu povede **P. Miloslav Kabrda, SDB**.

Program:

8.30	–	1. přednáška
9.30	–	2. přednáška
10.30	–	křížová cesta
11.30	–	mše svatá

Všechny srdečně zveme.

Přijed'te načerpat!

Kolem poledne obnova skončí. Během celého dopoledne bude příležitost ke svátosti smíření.

- **Formační setkání v Brně.** Nejbližší setkání bude výjimečně **ve čtvrtek (!)**, a to **25. dubna 2002 v 17 hodin** na Petrově č. 2.

Přednáší: **P. Jiří Kaňa**

Téma: **Ekleziologický rozměr katechetického úsilí aneb Dosud neodkrytá tajemství katecheze**

Srdečně všechny zveme!

- **Národní pout' Velehrad.** ČBK se rozhodla, že tématem letošní pouti bude rodina. Je to pro nás šance, abychom rodinu jakožto základní jednotku vztahů podpořili. Organizátorem pouti i předkladačem přípravných materiálů je Arcibiskupství olomoucké, které vyhlásilo veřejnou soutěž (viz následující stranu) a nabízí i další materiály – např. „Kytice rodin“ (viz str. 4). Podle možností podpořte tuto akci svým zapojením a pomocí ve farnosti (např. výrobou květin s dětmi). Veškeré informace o přípravných materiálech dostávají současně i vaši kněží prostřednictvím ACEB. (Tam je i vzor květiny v „životní velikosti“, kterou bude třeba okopírovat nebo překreslit na tvrdý papír.)

Nepřehlédněte, že 1. stupeň soutěže organizuje farnost, vyšší stupně pak Centrum pro katechezi v Olomouci, kam se soutěžní příspěvky mají posílat.

- **Exercicie pro katechety brněnské diecéze** se budou konat v Duchovním centru sv. Františka z Paoly **na Vranově u Brna** v době **od 18. srpna** (začátek v 18 hodin večer) **do 21. srpna 2002** (konec v poledne). Oproti původně oznámenému termínu je to doba o jeden den kratší, protože **P. František Blaha, SDB**, který nám bude kázat, musí odjet za dalšími povinnostmi.

Ceny na Vranově jsou následující: Jednolůžkový pokoj (v případě, že to dovolí kapacita domu): 300 Kč/noc. Dvoulůžkový: 200 Kč/noc. Čtyřlůžkový: 120 Kč/noc. Pětilůžkový (je pouze jeden): 100 Kč/noc. Jídlo: 150 Kč na osobu a den. Těm katechetům brněnské diecéze, kteří učí, se pokusíme aspoň menší částkou přispět. Každý přihlášený dostane včas dopis s informacemi, mj. o dopravě. Obecně lze říct, že na Vranov jede autobus MHD č. 43 z nádraží Brno-Královo Pole.

Pokud by někdo přece jen toužil po exerciciích delších, může se přihlásit s olomouckými katechety na Velehrad. Budou od 29. července do 2. srpna 2002. Exerციატorem bude P. Rudolf Smahel, SDB. Na exercicie na Velehradě se přihlašujte na adrese: Exerciční dům Stojanov, Velehrad 62, PSČ 687 06. Telefon: 0632-571420.

✂

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA DUCHOVNÍ CVIČENÍ

Přihlašuji se na duchovní cvičení pro katechety, která se uskuteční **na Vranově u Brna** v termínu **od 18. do 21. srpna 2002**. Exerციატor: **P. František Blaha, SDB**.

Jméno a příjmení (prosíme čitelně):

Adresa (včetně PSČ):

Telefon, na kterém jsem k zastížení:

Chci bydlet* ☐ sám ☐ Zálahu ve výši 200 Kč* ☐ posílám složenkou
☐ ve dvoulůžkovém pokoji ☐ přikládám v dopise
☐ v pokoji pokud možno lůžkovém ☐ předávám osobně

* *Hodící se označte křížkem nebo fajfkou.*

Tuto přihlášku (včetně zálohy) zašlete či jinak dodejte nejpozději do 31. 5. 2002 na adresu: Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno, tel. 05-4323 5030, kl. 227.

**Arcibiskupství olomoucké vyhlašuje u příležitosti Národní pouti roku 2002
5. července na Velehradě**

VEŘEJNOU SOUTĚŽ

Motto pouti: SPOLEČNĚ SVĚDČÍME O BOŽÍ LÁSCE

Téma soutěže: PROČ MÁM SVOU RODINU RÁD?

Cíl soutěže:

- zapojit široký okruh dětí a mládeže do přípravy na Národní pout' 5. 7. 2002 na Velehradě, jejímž tématem bude rodina,
- obrátit pozornost k hodnotám rodiny, která je prvním evangelizačním prostorem v životě člověka,
- pomoci dětem a mládeži pozitivně uvažovat o vlastní rodině a formulovat konkrétní obdarování.

Vyberte si a zpracujte jednu z nabídnutých forem:

Forma zpracování: I. literárně-dramatická (článek, úvaha, poezie nebo divadelní hra)
II. výtvarná (dvojměrné i trojměrné práce)

Kategorie: 1. děti předškolního věku
2. děti mladšího školního věku (1. – 5. třída)
3. děti staršího školního věku
4. studenti gymnázií, ostatních středních škol a učilišť

Soutěž bude mít 3 časové stupně:

1. stupeň: únor až březen – vytvoření a shromáždění soutěžních příspěvků na úrovni farností. Podle možností a uvážení jednotlivých farností uspořádat v období kolem Velikonoc (konec března, začátek dubna) výstavku nejzdařilejších prací v kostele, farním nebo obecním domě, ve škole apod. Publikovat některé písemné příspěvky ze soutěže ve farních nebo místních novinách (je třeba přitom zvážit intimitu každé rodiny a citlivé prožívání zájmu okolí, zvláště u dospívajících účastníků soutěže).

2. stupeň: do 10. dubna – zaslat příspěvky do soutěže na adresu: Arcibiskupství olomoucké, Centrum pro katechezi, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc.

Odborná komise vyhodnotí nezdařilejší práce. Nejvýstižnější a nejoriginálnější příspěvky budou otištěny ve zvláštním čísle časopisu Rodinný život, u příspěvků bude uvedeno křestní jméno a věk soutěžícího. Výherci jednotlivých kategorií (za každou kategorii jeden) budou předem o svém vítězství písemně informováni a budou pozváni na slavnostní předání věcných odměn 5. 7. 2002 na Velehradě.

3. stupeň: 5. července 2002 – slavnostní předání cen vítězům soutěže z jednotlivých kategorií v rámci předprogramu přede mší sv. na Velehradě.

Na práci uveďte:

- jméno a příjmení autora, případně název kolektivu, adresu, příp. školu, kterou žák navštěvuje,
- věk soutěžícího (u skupin věkové rozpětí soutěžících),
- kategorii, do které je příspěvek zařazen.

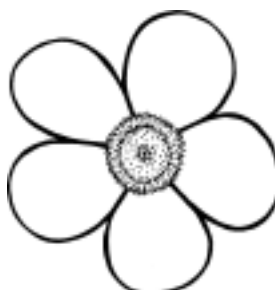
V soutěži se bude hodnotit:

- pojetí a úroveň zpracování daného tématu vzhledem k věku soutěžícího a úroveň uměleckého projevu.

Nevyžádané práce se autorům nevracejí.

Téma: Rodina

Motto pouti: Společně svědčíme o Boží lásce

*Tato květinka má mít
skutečný rozměr
cca 18 × 18 cm.
V životní velikosti
ji najdete v ACEB 02/2002.
Na požádání
Vám ji příp. i zašleme.*

KYTICE RODIN

Program přípravy pro rodiny, děti, farnosti

Zaměření přípravy a cíl:

- Zapojit široký okruh rodin přes děti do prožívání přípravy na Národní pouť 5.7.2002 na Velehradě, jejímž letošním tématem bude rodina.
- Obrátit pozornost k hodnotám rodiny, která je prvním evangelizačním prostorem v životě člověka.
- Pomoci všem členům rodiny uvažovat o vlastní rodině, uvědomovat si obdarování jejich rodiny, inspirovat rodinu k posílení její pospolitosti i k předávání poselství o Boží dobrotě a lásce v jejím okolí.

Realizace:

- S pomocí katechetického centra, katechetů, laických spolupracovníků olomouckého Centra pro rodinný život a kněží rozšířit do farností nabídku pro rodiny, tj. „uvít kytice rodin na Velehrad“.
- Ve farnostech a u katechetů budou k dispozici jednotné vzory květin, které dostanou děti, aby je společně s rodiči zaplnili vším dobrým, co rodina prožije a udělá.

Každou dobrou věc, kterou rodina prožila nebo udělala, napíše dítě, maminka (či kdokoliv jiný z rodiny) do jednotlivých okvětních lístečků květiny a lísteček vymaluje. Vyplnit lísteček lze např. za společnou modlitbu v rodině, za pomoc ve farnosti, za modlitbu za nevěřící v rodině či za nevěřící kamarády, za návštěvu příbuzných, nemocných, osamělých lidí z farnosti či z domova důchodců, také za společné hraní, zpívání v rodině nebo četbu knihy, společný výlet rodiny apod. – Náměty a nápady doplní katecheté, kněží a ti, kdo budou s dětmi nebo s rodinami v kontaktu. Každé dítě – rodina – tak může lísteček po lístečku postupně vyplnit větší počet květin.

Časový harmonogram:

- V průběhu března: informovat o Kytici rodin katechety, laické spolupracovníky center pro rodinu a kněze. Ti předají informace ve farnosti a podle svých možností pomohou s realizací myšlenky v rodinách a na úrovni farností.
- V průběhu dubna, května: samotné vytváření květin v rodinách. Doporučujeme, aby děti měly možnost postupně květiny přinášet na jedno místo (např. do katechezí).
- V průběhu května: shromážděné, vyplněné a vymalované „květy rodiny“ pověřená osoba z farnosti (např. katecheta) navleče (perforovanými otvory) na stužku (ideální je žlutá) a ozdobí jimi na první květnovou neděli boční oltář, nejlépe mariánský. Postupně na květinový řetězec přidává a navazuje další květy při následujících květnových nedělích. Celé farnosti je tak dána možnost, aby viděla a spoluprožívala, jak rostou kytice rodin.
- Ve farnostech doporučujeme, aby první neděli po květnu (tj. 2. června) byl konečným řetězem květin ozdoben hlavní oltář a farníci byli informováni, že tyto „květy rodin“ vzešlé z rodin farnosti poputují na Národní pouť 5. 7. 2002 na Velehrad, kde bude v obětním průvodu nesena jedna velká symbolická kytice a vymalované řetězce „květů rodin“ ozdobí hlavní tribunu na Velehradě.
- Do 14. 6. 2002 poslat jednotlivé řetězce květin na adresu: Arcibiskupství olomoucké, Centrum pro katechezi, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc.